Publicat pe (https://bnm.md)

28.12.2018

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru trimestrul III 2018 (date provizorii)

Conturile internaționale pentru trimestrul III 2018 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Panelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale [2]

Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2018 evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova a fost determinată de influența următorilor factori:

- Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2018 a continuat tendința de creștere economică, PIB-ul Republicii Moldova majorându-se cu 4,0 la sută în termeni reali față de ianuarie-septembrie 2017 (trimestrial, însă, se remarcă încetinirea ritmurilor de creștere economică) (Tabelul 1). La creșterea PIB-ului au contribuit în special construcțiile, comerțul, transportul, industria prelucrătoare;
- Exporturile de bunuri și servicii, care s-au majorat cu 17,0 la sută față de ianuarie-septembrie 2017, au fost influențate pozitiv de cererea din partea principalelor țări-partenere (atât a celor din CSI, cât și a celor din UE), care au înregistrat creșteri economice. Totuși, trebuie de remarcat dinamica negativă a exporturilor de bunuri înregistrată în trimestrul III 2018: ca volum fizic, exporturile de bunuri au crescut cu 15,1 și 14,4 la sută în trimestrele I și II 2018, respectiv, iar în trimestrul III 2018 au scăzut ușor (-0,1 la sută față de trimestrul III 2017). Creșterea prețurilor la bunurile exportate s-a încetinit: dacă în trimestrele I-II 2018 ea a constituit 11,5 și 11,4 la sută, respectiv, atunci în trimestrul III 2018 prețurile au crescut cu numai 3,5 la sută. Evoluția exportului de bunuri în trimestrul III 2018 poate fi atribuită unui șir de factori, printre care încetinirea ritmurilor de creștere economică înregistrată de unii din principalii parteneri comerciali, precum și deprecierea rapidă a lirei turcești;
- Majorarea importurilor de bunuri și servicii (+20,7 la sută față de primele nouă luni ale anului 2017) a fost condiționată, în principal, de înviorarea activității investiționale (formarea brută de capital fix s-a majorat în ianuarie-septembrie 2018 cu 12,7 la sută în termeni reali), ceea ce s-a manifestat prin creșterea importurilor de bunuri de capital și intermediare, precum și de servicii pentru afaceri. De asemenea, la majorarea importurilor a contribuit și creșterea consumului final al gospodăriilor populației (cu 3,2 la sută în prețuri comparabile față de ianuarie-septembrie 2017), care s-a datorat creșterii salariilor și a remiterilor personale. Volumul fizic al bunurilor importate a sporit cu 11,9, 9,2 și 6,5 la sută față de trimestrele I-III 2017, respectiv, iar prețurile acestora – cu 15,0, 12,1 și 8,0 la sută, respectiv;
- Prețurile bunurilor importate au crescut cu un ritm mai accelerat decât prețurile bunurilor exportate, ca urmare, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri a continuat să se înrăutățească;
- Intrările nete de capital sub formă de ISD în Republica Moldova au crescut (+9,2 la sută față de ianuarie-septembrie 2017, în valoare nominală) și au constituit 2,1 la sută relativ la PIB.

În ianuarie-septembrie 2018, soldul contului curent al balanţei de plăţi a Republicii Moldova a înregistrat un deficit de 836,49 mil. USD (din care 338,09 mil. USD – în trimestrul III 2018), ce s-a aprofundat cu 63,2 la sută

față de cel consemnat în ianuarie-septembrie 2017. Raportat la PIB, deficitul contului curent a constituit 10,0 la sută (față de 7,5 la sută în primele nouă luni ale anului 2017).

Deficitul comerţului cu bunuri a constituit 2 393,69 mil. USD (din care 882,72 mil. USD în trimestrul III 2018), aprofundându-se cu 26,8 la sută, deoarece importurile au crescut mai mult (+21,3 la sută) decât exporturile (+13,0 la sută), comparativ cu ianuarie-septembrie 2017.

În exporturile de bunuri au predominat tradițional produsele agroalimentare (în creștere cu 14,8 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2017) cu o pondere de 56,5 la sută din total. În structura importurilor de bunuri au predominat, cu o pondere de 18,5 la sută, produsele minerale (în creștere cu 30,8 la sută comparativ cu primele nouă luni ale anului 2017).

Majorarea soldului pozitiv al balanţei serviciilor cu 37,7 la sută până la 287,63 mil. USD (din care 122,77 mil. USD în trimestrul III 2018) s-a datorat creșterii, în raport cu ianuarie-septembrie 2017, a exporturilor cu 22,6 la sută, în timp ce importurile de servicii s-au majorat cu 18,0 la sută. În cadrul exporturilor, s-au majorat semnificativ exporturile de servicii de călătorii (cu 28,1 la sută), de prelucrare a materiei prime (+43,2 la sută), de informatică (+49,9 la sută). Majorarea importurilor de servicii, de asemenea, a rezultat, preponderent, din creșterea importurilor de servicii de călătorii (+21,6 la sută), de transport (+14,4 la sută), de alte servicii pentru afaceri (+39,0 la sută).

Excedentul veniturilor primare a crescut în ianuarie-septembrie 2018 cu 11,1 la sută față de perioada similară a anului precedent, până la 407,45 mil. USD (din care 151,48 mil. USD – în trimestrul III 2018). Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți s-a majorat cu 12,1 la sută, până la nivelul de 689,60 mil. USD. Concomitent, ieșirile de venituri primare au crescut cu 17,7 la sută, în principal ca rezultat al sporirii cu 21,2 la sută a veniturilor din investiții spre plată în favoarea nerezidenților.

Soldul pozitiv al veniturilor secundare a constituit 862,12 mil. USD (din care 270,38 mil. USD – în trimestrul III 2018), majorându-se cu 7,9 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2017 grație creșterii transferurilor personale primite din exterior de rezidenții moldoveni (+13,3 la sută). Concomitent însă volumul asistenței tehnice și al granturilor primite de toate sectoarele în cadrul cooperării internaționale s-a diminuat cu 16,0 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent și a totalizat 91,09 mil. USD.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în primele nouă luni ale anului 2018 au constituit 1 288,64 mil. USD (+12,8 față de ianuarie-septembrie 2017), ceea ce reprezintă 15,5 la sută relativ la PIB. Majorarea remiterilor personale a fost determinată, preponderent, de creșterea fluxurilor din țările UE (+33,0 la sută față de aceeași perioadă a anului 2017). Concomitent, fluxurile din CSI au scăzut cu 5,6 la sută, în principal din cauza deprecierii rublei rusești

Contul de capital a consemnat un sold negativ de 28,98 mil. USD (din care 12,05 mil. USD – în trimestrul III 2018) ce s-a deteriorat cu 76,5 la sută față de perioada similară a anului 2017. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (41,42 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale a constituit 12,44 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent şi contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanţare externă a constituit 865,47 mil. USD (10,4 la sută în raport cu PIB).

Contul financiar s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 724,12 mil. USD (din care -281,43 mil. USD –

în trimestrul III 2018) drept rezultat al majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 421,28 mil. USD ca urmare a tranzacţiilor efective, în timp ce activele financiare externe ale rezidenților au scăzut pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2018 cu 302,84 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, ca urmare a primirii de către rezidenți a creditelor comerciale și a avansurilor de la partenerii nerezidenți, în sumă netă de 224,68 mil. USD.

De asemenea, pasivele au crescut datorită majorării nete a angajamentelor sub formă de investiții directe cu 175,38 mil. USD. Valoarea participațiilor la capital (altele decât reinvestirea profiturilor) în posesia nerezidenților a crescut, pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2018, ca urmare a tranzacţiilor efective, cu 78,98 mil. USD, reinvestirea profiturilor a fost evaluată la 55,56 mil. USD, iar acumulările nete de datorii față de investitorii străini direcți – la 40,84 mil. USD.

La pasivele sub formă de împrumuturi au fost înregistrate rambursări nete în sumă de 16,29 mil. USD (trageri – 320,22 mil. USD, rambursări – 303,93 mil. USD). Administrația publică, inclusiv cea locală, a contractat în ianuarie-septembrie 2018 împrumuturi externe noi în valoare de 103,26 mil. USD, principalii creditori fiind: Banca Europeană de Investiții – 34,73 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 34,10 mil. USD, Fondul Monetar Internațional (FMI) – 13,36 mil. USD; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 11,61 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 6,34 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 2,15 mil. USD, etc. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 100,62 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI tranșa în valoare de 20,37 mil. USD și a rambursat 51,09 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 18,93 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 63,30 mil. USD.

Pasivele sub formă de numerar și depozite au înregistrat o diminuare netă cu 19,23 mil. USD (determinată, în principal, de retragerile de mijloace bănești de pe conturile loro ale băncilor nerezidente deschise în băncile rezidente).

Diminuarea activelor financiare a fost determinată de scăderea netă a activelor sub formă de numerar și depozite cu 555,98 mil. USD (din care activele băncilor licențiate au crescut cu 9,75 mil. USD, iar activele altor sectoare s-au redus cu 565,73 mil. USD). Concomitent, activele oficiale de rezervă ale BNM s-au majorat cu 232,77 mil. USD.

De asemenea, la scăderea activelor financiare totale au contribuit achitările nete în valoare de 11,35 mil. USD la creditele comerciale și avansurile acordate anterior de către rezidenți partenerilor comerciali din străinătate.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 30.09.2018, a constituit -3 833,27 mil. USD (34,5 la sută relativ la PIB), soldul negativ aprofundându-se față de sfârşitul anului 2017 cu 18,0 la sută. Activele financiare externe au însumat 5 572,73 mil. USD, în scădere cu 2,5 la sută, iar pasivele – 9 406,00 mil. USD, în creştere cu 4,9 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 59,2 la sută.

Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2018, stocul activelor oficiale de rezervă s-a majorat cu 7,8 la sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 3 021,18 mil. USD la 30.09.2018. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,9 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 151,2 la sută) etc.

Stocul angajamentelor sub formă de investiții directe a totalizat 4 023,05 mil. USD (în creștere cu 7,8 la sută de la începutul anului), reprezentând 42,8 la sută din totalul pasivelor externe. Ponderea ISD sub formă de participații și acțiuni a constituit 53,5 la sută din stocul total de ISD, restul revenind instrumentelor de natura datoriei. În distribuția geografică a investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, investitorilor din ţările UE le-a revenit ponderea majoritară – 83,3 la sută, iar investitorii din ţările CSI au deţinut o pondere de 7,0 la sută din totalul capitalului propriu acumulat.

Stocul pasivelor sub formă de împrumuturi (cu excepția celor intragrup) a scăzut cu 0,4 la sută față de 31.12.2017 și a constituit 3 376,06 mil. USD, ceea ce reprezintă 35,9 din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat față de începutul anului cu 3,4 la sută în valoare nominală, dar a scăzut cu 8,0 p.p. relativ la PIB. La 30.09.2018 ea a înregistrat 7 199,10 mil. USD, ceea ce constituie 64,8 la sută raportat la PIB.

Datoria publică şi public garantată a reprezentat 27,1 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1 947,85 mil. USD (-2,6 la sută de la începutul anului). Datoria privată negarantată s-a cifrat la 5 251,25 mil. USD, în creştere cu 5,8 la sută față de 31.12.2017.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (72,2 la sută). Totuși, în ianuarie-septembrie 2018 a continuat creșterea accentuată a datoriei externe pe termen scurt (+13,2 la sută față de începutul anului), care rezultă preponderent din majorarea angajamentelor externe sub formă de credite comerciale și avansuri.

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți pentru trimestrul III 2018 (date provizorii) [3];
- Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului III 2018 (date provizorii) [4];
- Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului III 2018 (date provizorii) [5].

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

Balanța de plăți [6]

Poziția investițională internațională [7]

Datoria externă [8]

Vezi și

Tag-uri
Balanţa de Plăţi [9]
Datoria Externă [10]
Poziţia Investiţională Internaţională [11]
statistica [12]
evoluția conturilor internaționale [13]
conturile [14]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-pentru-trimestrul-iii-2018-date-provizorii

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/files/CI_2018_3.pdf [2] https://bnm.md/files/CI_dashboard_2018_3.pdf [3] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-trimestrul-iii-2018-date-provizorii [4] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2018-date-provizorii [5] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2018-date-provizorii [6] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml?id=0&lang=ro [7] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [8] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml?id=0&lang=ro [9] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [10] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Datoria Externă [11] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [12] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [13] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [14] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=conturile